

Afdoening asielaanvragen Nigerianen

IND-Werkinstructie nr. 226

*Aan: Directeur Uitvoering,
Regiodirecteuren IND, Hoofd APV
c.c. Hoofd DVB, Landsadvocaat,
ACV, Ministerie van Buitenlandse
Zaken/DPC*

8 juni 2000

Immigratie- en Naturalisatiedienst

1. Inleiding

1.1. Achtergrond, geldigheid en verhouding tot bestaande werkinstructies

Op 7 april 2000 heeft de Minister van Buitenlandse Zaken een ambtsbericht uitgebracht over de situatie in Nigeria. Deze werkinstructie bevat de uitvoeringsconsequenties van het door de staatssecretaris vastgestelde beleid en is vanaf heden van kracht. IND-Werkinstructie nr. 67 komt hiermede te vervallen.

1.2. Algemene uitgangspunten

In deze werkinstructie worden indicaties gegeven voor het verlenen van een A-status dan wel een vergunning tot verblijf om klemmende redenen van humanitaire aard. Deze indicaties zijn géén criteria: het enkel behoren tot de desbetreffende categorie impliceert niet dat per definitie statusverlening moet plaatsvinden.

De beoordeling of betrokkene in aanmerking komt voor een A-status of een vergunning tot verblijf vindt plaats na vaststelling of de verklaringen geloofwaardig zijn. Bij de vaststelling van de geloofwaardigheid van de verklaringen speelt ook het toerekenbaar ontbreken van documenten een rol.

De Vc 1994 B7/8.2.2.1 e.v. is van toepassing op asielaanvragen met datum F vanaf 1 februari 1999 (op die datum trad de Wet

Ongedocumenteerden in werking).

IND-Werkinstructie nr. 179

(‘Bewijslast (ongedocumenteerde)

asielzoeker inzake vaststelling reisroute’) is van toepassing op asielaanvragen met datum F vóór 1 februari 1999.

Vervolgens dient de zwaarwegendheid

van de gevreesde / te vrezen gebeurtenissen bij de beoordeling of tot statusverlening wordt overgegaan te worden betrokken. Bij een beroep op vluchtelingenschap geldt in het bijzonder dat degenen van wie vervolging wordt gevreesd op de hoogte moeten zijn of kunnen geraken van de omstandigheden waarop de asielzoeker zich beroept.

Bij de beoordeling van de vraag of de asielzoeker hier te lande als vluchteling dient te worden toegelaten dan wel in aanmerking komt voor verlening van een vtv-humanitair dient de asielzoeker het tijdsverloop dat is gelegen tussen de gebeurtenissen die aanleiding vormden om het land van herkomst te verlaten en het moment van het daadwerkelijk vertrek te verklaren.

Ten slotte biedt IND-Werkinstructie nr. 148 (‘Vrouwen in de asielprocedure’) aanknopingspunten voor een genderinclusieve beoordeling van het relaas.

Alle aanvragen dienen te worden bezien op de contra-indicaties genoemd in IND-Werkinstructies nrs. 163 (‘Toepassing art. 1F Vluchtelingenverdrag’) en 164 (‘Contra-indicaties in asielzaken’).

2. Beoordeling van asielaanvragen van Nigerianen

2.1. Groeperingen die verhoogde aandacht vragen

2.1.1. Vrouwen

Tegen geweld of discriminatie kan de bescherming van de autoriteiten worden ingeroepen. FGM (female genital mutilation; ook wel vrouwenbesnijdenis genoemd) komt redelijk veel voor, maar wordt in Nigeria niet universeel toegepast. FGM vindt met name plaats in de vorm van excisie (clitoridectomie): het verwijderen van de clitoris en (een deel van) de schaamlippen.

Indien een vrouw nog niet is besneden en dit in haar land van herkomst niet kan ontlopen, kan sprake zijn van een reëel risico voor de schending van artikel 3 EVRM. In die situatie

kan een vtv-humanitair worden verleend, indien wordt voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden: – er dient aannemelijk te worden gemaakt dat bezwaren bestaan tegen FGM en dat de betrokkene deze traditie in het geheel niet wil voortzetten;

– de bedreiging van de dorps- of rurale gemeenschap als gevolg daarvan is aannemelijk gemaakt;

– er is geen vestigingsalternatief elders in het land voorhanden, bijvoorbeeld in de grote steden. Hierbij moet in overweging worden genomen dat in principe een binnenlands vestigingsalternatief aanwezig is, tenzij bijzondere omstandigheden dit niet mogelijk maken.

Het betreft hier zowel de ouders die zich verzetten tegen de FGM van hun dochter, alsmede de dochters zelf.

FGM betreft jonge meisjes en het zal dus in de regel de moeder zijn die mede namens haar dochter asiel aanvraagt. Zie in dit verband ook IND-Werkinstructie 148 (‘vrouwen in de asielprocedure’) onder punt 5.

N.B. Indien een beroep wordt gedaan op artikel 3 EVRM ligt de bewijslast inzake het beweerde reële risico op schending hiervan bij de desbetreffende asielzoeker.

2.1.2. Etnische groepen en minderheden

Etnisch geweld komt incidenteel voor, met name door etnisch georganiseerde militante bewegingen. De situatie in Ogoniland is verder verbeterd ten opzichte de eerder uitgebrachte werkinstructie.

Bij de beoordeling van het asielrelaas moet steeds gekeken worden naar eventuele 1F-aspecten.

Vluchtelingrechtelijke vervolging van overheidswege op basis van etnische achtergrond komt niet voor. Feiten die de stelling ondersteunen dat de Nigeriaanse regering Yoruba systematisch discrimineert zijn niet voorhanden. Bij etnisch geweld door derden is er een binnenlands vestigingsalternatief. Er zijn geen bijzondere omstandigheden die kunnen

leiden tot statusverlening of verstrekking van een vtv-humanitair.

2.1.3. Politieke en mensenrechtenactivisten

Vluchtelingrechtelijke vervolging van overheidswege op basis van politieke overtuiging is onwaarschijnlijk in Nigeria. Dat geldt voor actieve leden van de National Democratic Coalition (NADECO), de Movement for the Survival of the Ogoni People (MOSOP), de National Youth Council of the Ogoni People (NYCOP), het Odua People's Congress (OPC), het Committee for the Defense of Human Rights (CDHR), de Civil Liberties Organisation (CLO), het Constitutional Rights Project (CRP), Campaign for Democracy en voor andere politieke en/of mensenrechtenactivisten. Repressie van personen die werden vervolgd door het regime van Abacha komt niet meer voor. Er zijn geen bijzondere omstandigheden die kunnen leiden tot statusverlening of verstrekking van een vtv-humanitair.

2.1.4. Abacha-aanhangers

Er is geen sprake van vluchtelingrechtelijke vervolging van aanhangers van het voormalige regime door de huidige regering. Aandacht wordt gevraagd voor eventuele 1F-aspecten. Er zijn geen aanwijzingen dat, indien het komt tot een veroordeling, (vermeende) aanhangers van het voormalige regime discriminatoir en/of disproportioneel worden gestraft. Er zijn geen bijzondere omstandigheden die kunnen leiden tot statusverlening of verstrekking van een vtv-humanitair.

2.1.5. Dienstplichtigen en deserteurs
Nigeria kent een beroepsleger. Er bestaat geen dienstplicht. Toetreding tot het leger gebeurt slechts op vrijwillige basis.

Ten aanzien van desertie bestaat er geen enkele aanwijzing voor discriminatoire dan wel disproportionele bestraffing van deserteurs (telefoonnotitie BuZa, EDS: objectnr. 958621). Er zijn geen bijzondere omstandigheden die kunnen leiden tot statusverlening of verstrekking van een vtv-humanitair.

2.2. Bijzondere aandachtspunten

In deze subparagraaf wordt ingegaan op meer algemene omstandigheden die van belang (kunnen) zijn bij de

beoordeling of de asielzoeker in aanmerking komt voor een A-status of vergunning tot verblijf.

2.2.1. Vlucht- en/of vestigingsalternatief

Bij geweld door derden is een binnenlands vestigingsalternatief voorhanden. Daarbij wordt verwezen naar de (bevolkings)omvang van Nigeria en de omstandigheid dat interetnische en religieuze conflicten relatief beperkt zijn in tijd en plaats. Er zijn geen bijzondere omstandigheden die kunnen leiden tot statusverlening of verstrekking van een vtv-humanitair.

2.2.2. Traumatabeleid

IND-Werkinstructie nr. 31 is van toepassing. Voor het overige zijn er met betrekking tot Nigeria geen bijzonderheden.

2.2.3. Opvangmogelijkheden minderjarigen / bijzonderheden beleid alleendaande minderjarige asielzoekers

Traditioneel wordt in de opvang van kinderen voorzien door de familie in ruime zin (de 'extended family') van de minderjarige. Het is onwaarschijnlijk dat geen opvang kan worden geboden door familie dan wel vrienden, of dat familie of vrienden iemand geen opvang zouden willen bieden.

2.2.4. Driejarenbeleid / relevant tijdsverloop

Het normale beleid is van toepassing (zie Vc A4/6.22).

2.2.5. Mensenhandel en prostitutie

De Nigeriaanse overheid is zich bewust van de smokkel van jeugdige prostituees. Er zijn geen gedocumenteerde berichten over intimidatie of gevallen waarin dreigementen ten aanzien van meisjes die zich aan de prostitutie hebben onttrokken ook daadwerkelijk zijn uitgevoerd. In de Nigeriaanse cultuur geldt voodoo niet als intimidatiemiddel. Het verschilt per persoon in hoeverre sprake is van dwingende manipulatie dan wel vrijwilligheid, afhankelijk van de kennis van deze praktijk en de mate van weerbaarheid. Elk geval dient op zijn eigen merites beoordeeld te worden

2.2.6. Shari'a-wetgeving

Het strafrecht van de shari'a is alleen van kracht geweest in de noordelijke

deelstaat Zamfara gedurende de maand februari 2000.

Onderhandelingen met de centrale overheid hebben ertoe geleid dat toepassing van het shari'a-strafrecht voor onbepaalde tijd is opgeschort. In zeer uitzonderlijke gevallen is het mogelijk dat het shari'a-strafrecht toch wordt toegepast. Het is echter geheel aan de asielzoeker om dit aannemelijk te maken. De shari'a is enkel en alleen van toepassing op moslims en betreft slechts familierechtelijke kwesties. Toepassing van de shari'a-wetgeving leidt op zich niet tot vervolging in de zin van het Verdrag. In zeer schrijnende gevallen kan worden overgegaan tot verstrekking van een vtv-humanitair (bijvoorbeeld wanneer strafamputatie of de doodstraf is opgelegd). Dit is echter alleen het geval, wanneer onomstotelijk vaststaat dat op de asielzoeker inderdaad de shari'a-wetgeving is toegepast én hij daarbij aannemelijk heeft gemaakt dat hij zich niet aan deze wetgeving kan onttrekken door zich elders in Nigeria te vestigen.

3. Procedurele aspecten

3.1. Onderzoeksmogelijkheden/taalanalyse

Voor het stellen van informatievragen is IND-Werkinstructie nr. 221 ('Vragen stellen aan de Directie Beleid van het hoofdkantoor') van toepassing.

Onderzoek naar de echtheid van documenten kan worden uitgevoerd door Bureau Documenten in Zwolle. Dit geldt ten aanzien van alle bron-documenten.

3.2. Rechterlijke procedures

Indien de vreemdeling beroep instelt tegen de beschikking in bezwaar, is de zogenoemde 'Zwolse methode' IND-werkinstructie nr. 88 van toepassing.

4. Terugkeer en verwijdering

4.1. Vtv-beleid / uitstel-van-vertrekbeleid

Asielzoekers uit Nigeria komen niet in aanmerking voor een vtv. Asielzoekers uit Nigeria komen niet in aanmerking voor uitstel van vertrek.

Het stappenplan beëindiging voorzieningen is onverkort van toepassing.

4.2. Praktische aspecten terugkeer
Naar Nigeria kan worden terugge-
keerd.

4.3. Uitzettingsbeleid
Er zijn geen beperkingen ten aanzien
van uitzetting.